

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Sverige

YTTRANDE ÖVER REMISS LÄNSSTRATEGIN FÖR JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING 2024 – 2027

Sammanfattning

Region Västmanland tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget till jämställdhetsstrategi för Västmanlands län.

I yttrandet framgår Region Västmanlands synpunkter på strategins innehåll, mål och kopplingar till andra ansvarsområden och länsövergripande styrdokument.

Jämställdhetsarbetet i länet behöver, precis som det framgår av förslaget, ske i samverkan mellan berörda aktörer och i samklang med en rad olika sakområden. Jämställdhetsarbetet behöver tydligare samverka med andra sociala hållbarhetsperspektiv såsom integration, barnrätt, mänskliga rättigheter och folkhälsa, vilket är i linje med Agenda 2030 mål 3 om god hälsa och välbefinnande, mål 5 om jämställdhet och mål 10 om ett jämlikt samhälle.

En tydligt utformad jämställdhetsstrategi bör överensstämma med befintliga målsättningar och länsövergripande styrande dokument, främst den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Också andra dokument som knyter an till innehållet i Västmanlands jämställdhetsstrategi, har potential till att stärka länet till samhandling i sakfrågorna, öka måluppfyllelsen och skapa ett mervärde för varje berörd aktör i den egna organisationen/ verksamheten.

Principiella synpunkter på Västmanlands jämställdhetsstrategi 2024–2027:

1) Koppling till den regionala utvecklingsstrategin (RUS)

Strategin bör utgå från Länsstyrelsens uppdrag om att verka för att den regionala samverkan mellan kommuner, statliga myndigheter och andra aktörer ska öka. Den bör förtydliga kopplingarna till RUS som är länets övergripande strategi för den regionala utvecklingen, gällande rapportering och utmaningar och på det sättet stärka den röda tråden mellan dokumenten och främja arbetet mellan aktörerna. Det står om att samhandling är viktigt, men beskriver inte på vilket sätt samhandling ska ske mellan läns- och lokalnivå.

Strategin har en länsöverblick, men den lokala inblicken saknas, den behöver förtydliga ännu mer vad som är specifikt för Västmanlands län.

2) Anslutning

Strategin innehåller många ideologiskt laddade skrivningar som kan göra det svårt att ansluta sig till strategin, texten bör ses över och ha ett mer neutralt tonläge. För att anslutning verkligen ska grunda sig i ett åtagande behöver det vara tydligt med vad berörda organisationer förväntas åstadkomma och bidra med. Det beskrivna upplägget med att en aktör kan ta sig an ett problemområde är för förenklat.

Region Västmanland har redan integrerat de nationella jämställdhetspolitiska målen i regionens hållbarhetsprogram 2023–2030 och även säkrat perspektiv i andra styrande dokument för regionens arbete internt och i länet. Arbetet pågår och region Västmanland ser inget mervärde av att ansluta sig till strategin, däremot deltar Region Västmanland gärna i arbetet och välkomnar dialog och samhandling inte minst med koppling till RUS och länets utveckling.

3) Strategins mål

Det är positivt att strategin innehåller flera frågor och att våld (delmål 6) nu ingår i en strategi för jämställdhet. Att mäns våld mot kvinnor ska upphöra är en självklarhet och regionen vill gärna se att strategin är tydlig med att all form av våld ska upphöra.

Syftet med strategin är att "samla länets aktörer kring en gemensam viljeinriktning för att hantera de jämställdhetsutmaningar som finns i länet och därmed närma sig det övergripande målet: att de nationella jämställdhetspolitiska målen ska få genomslag i länet". Är de nationella målen utgångspunkten för strategin? Samtidigt nämns de jämställdhetsutmaningar som finns i länet – men dessa beskrivs enbart som identifierade problemområden (i kapitel 6). Det blir problematiskt att ansluta/förhålla sig till en strategi som bara beskriver problemområden, men inte ger en inriktning med tydliga mål.

Strategin behöver tydliggöra hur Västmanlands län ska bidra till de nationella jämställdhetspolitiska målen utifrån de lokala förutsättningarna och vilken förflyttning aktörerna i länet förväntas bidra med tillsammans. Strategin bör innehålla tydliga lokala mål, önskvärda resultat och effekter, samt en riktning för den samverkan och samhandling som behövs mellan regionens aktörer, för att målen ska uppnås.

Ojämlig hälsa bidrar till flera av de problem som listas, men är inte identifierat som ett problemområde. Det finns stora ojämlikheter i hälsa i vårt län, geografiskt och mellan olika grupper i samhället. Regionen anser att jämställd hälsa därför bör vara ett av strategins problemområden. De strukturella löneskillnaderna mellan män och kvinnor är större i Västmanland än rikssnittet vilket inte heller är belysta i strategin.

Strategin fokuseras på problemområden, regionen vill hellre se en strategi som blir mer lösningsfokuserad för att därigenom bidra till inspiration och engagemang i länet. I sin befintliga utformning och innehåll ger strategin inte någon vägledning för att aktörerna i länet ska kunna ta ansvar och bidra till en förflyttning mot ett tydligt beskrivet önskat läge.

4) Uppföljning

För att undvika ökad administration, dubbel målstyrning och parallella uppföljningssystem, bör strategins resultat- och effektmål vara desamma som de mål och indikatorer som finns i befintliga regionala styrdokument, med utgångspunkt i RUS och andra styrande dokument med koppling till RUS, samt Agenda 2030. I remissversionen av strategin saknas även indikatorer som aktörerna behöver förhålla sig till.

Strategin handlar om att integrera jämställdhet. Inom Region Västmanland har vi lagt ner ett gediget arbete med att få ett genomslag för hållbarhet, däribland jämställdhetsfrågor. Vi jobbar bland annat med att åstadkomma jämställdhetseffekter i olika projektsatsningar och även i arbetet med företagsstöd. Avseende jämställdhetseffekter kommer vi internt följa upp insatser, vilka inte utgår från ett specifikt problemområde i den föreslagna Länsstrategin för jämställdhetsintegrering.

Avslutningsvis är det positivt att Länsstyrelsen får ett råd för social hållbarhet. Det saknas dock i skrivningen på sida 14 att Jämställdhetsrådet och Integrationsrådet har ombildats till ett råd för social hållbarhet. Det saknas också på sida 23 data kopplat till mandatfördelning för regionen, enbart statistik för kommunerna är redovisade.

För Region Västmanland

Mikael Andersson Elfgrén
Ordförande
Regionstyrelsen

Maria Linder
Tf regiondirektör